

Ekobrottsmyndighetens samverkan på strategisk och operativ nivå

1. Inledning

Ekobrottsmyndigheten ansvarar för samordningen av ekobrottsbekämpningen i landet. Myndighetens specialistkompetens ska kunna användas till den totala brottsbekämpningen oavsett geografiska eller organisatoriska hinder. För att myndigheten ska kunna fullgöra sin uppgift i detta avseende krävs att det finns en tydlig strategi och struktur för hur myndigheten ska samverka med andra myndigheter och organisationer som medverkar i ekobrottsbekämpningen.

Samverkan internt mellan ledningen och den operativa nivån är minst lika viktig som den externa samverkan. Denna samverkan måste nämligen bygga på en intern samverkan mellan myndighetens olika nivåer. Om inte samverkan på den operativa nivån följer samma strategi som ledningens kan detta skapa osäkerhet om myndighetens uppfattning och inriktning i olika frågor och försvåra samarbetet externt.

För att strukturen för Ekobrottsmyndighetens samverkan på strategisk och operativ nivå ska vara känd för alla som berörs ska detta dokument finnas tillgängligt på Ekobrottsmyndighetens intranät och hemsida. De personer som nämns i dokumentet kan nås via myndighetens telefonväxel på respektive ort.

Stockholm	08-762 00 00
Göteborg	031-743 18 00
Malmö	040-662 28 00

2. Förutsättningar

2.1 Allmänt

Ekobrottsmyndighetens organisation och ledning framgår av myndighetens arbetsordning. Det är därför naturligt att ta avstamp i arbetsordningen när en struktur för samverkan utformas. Innehållet i arbetsordningen i de delar som relevanta för samordningsfrågorna återges därför i denna framställning som en bakgrund för strukturen för samverkan.

2.2 Kort om myndighetens ledning

Generaldirektören är chef för myndigheten och har i åklagarfrågor behörighet och ställning som överåklagare. Generaldirektörens ställföreträdare är överåklagaren som träder i generaldirektörens ställe när denne inte är i tjänst. När generaldirektören och överåklagaren inte är i tjänst bestämmer generaldirektören vem som ska träda i dennes ställe. Generaldirektören bestämmer i övrigt arbetsfördelningen mellan sig och överåklagaren.

Generaldirektören biträds av ett kansli som består av följande enheter.

- Ledningssekretariatet (planeringsdirektören)
- Överåklagarenheten (överåklagaren)
- Rätts- och utvecklingsenheten (chefsjuristen)

- Ekonomienheten (ekonomidirektören)
- Personalenheten (personaldirektören)

Vid generaldirektörens kansli finns också chefen för Ekobrottskansliet och dennes ställföreträdare. Ekobrottskansliet är en enhet vid Rikskriminalpolisen för polispersonalens tjänstgöring i Ekobrottsmyndigheten

2.3 Samverkan mellan ledningen och den operativa nivån

I generaldirektörens ledningsgrupp ingår cheferna för enheterna i generaldirektörens kansli. I viktigare verksamhetsfrågor ingår en kammarchef från vardera Stockholm, Göteborg och Malmö i ledningsgruppen (se vidare nedan). Chefen för ekobrottskansliet deltar också vid ledningsgruppens sammanträden.

Myndighetsledningen svarar för den strategiska ledningen av myndighetens verksamhet och utgör ett stöd till verksamheten på den operativa nivån.

I Stockholm, Göteborg och Malmö finns operativa ledningsgrupper för samråd och samverkan i operativa och andra frågor (fortsättningsvis benämnd OLG). Generaldirektören utser de kammarchefer som leder den operativa ledningsgruppen och som vid viktigare verksamhetsfrågor ingår i generaldirektörens ledningsgrupp.

3. Samverkan på strategisk nivå

Myndighetens samverkan med andra myndigheter på den strategiska nivån utgår från inriktningen för myndighetens verksamhet som den uttrycks i myndighetens instruktion och regleringsbrev. Omvärlds- och hotbildsanalysen samt verksamhetsplanen anger den närmare inriktningen för kommande år.

I det följande anges vad som gäller för Ekobrottsmyndighetens samverkan med de parter som myndigheten torde ha flest kontakter med. När det gäller frågor om myndighetsledning företräds Ekobrottsmyndigheten i dessa fall alltid av generaldirektören. Vilka befattningshavare i övrigt som ansvarar för samordningsuppgifterna framgår av uppställningen nedan. Där anges också vilka personer det för närvarande är.

Brottsutbytesfrågor på strategisk nivå ingår i samordningsuppgifterna. Vad som gäller för samverkan i dessa frågor på operativ nivå framgår av avsnittet Samverkansansvaret på operativ nivå.

3.1 Åklagarmyndigheten

Samordningsuppgift	Befattning	Kontaktperson
Övergripande åklagarfrågor	Planeringsdirektören och överåklagaren	Fredrik Holmberg och Anders Jakobsson
Ekonomi och medelsförvaltning	Ekonomidirektören	Jouko Vanhala
Personalfrågor	Personaldirektören	Jesper Frithzell
Överåklagarfrågor och operativ samordning	Överåklagaren	Anders Jakobsson

Rättsliga frågor och utvecklingsfrågor	Chefsjuristen och överåklagarenheten	Monica Rodrigo och Anders Jakobsson
--	--------------------------------------	-------------------------------------

3.2 Rikspolisstyrelsen

Samordningsuppgift	Befattning	Kontaktperson
Ekonomi och medelsförvaltning	Ekonomidirektören	Jouko Vanhala
Övergripande personalfrågor	Personaldirektören och polischefen	Jesper Frithzell och Kenneth Holm
Rättsliga frågor	Chefsjuristen	Monica Rodrigo
Utvecklingsfrågor	Chefsjuristen och polischefen	Monica Rodrigo och Kenneth Holm

3.3 Säkerhetspolisen

Samordningsuppgift	Befattning	Kontaktperson
Samverkansrådet mot terrorism	Generaldirektören	Gudrun Antemar
Arbetsgrupp till samverkansrådet	Planeringsdirektören	Fredrik Holmberg

3.4 Skatteverket

Samordningsuppgift	Befattning	Kontaktperson
Strategisk inriktning	Planeringsdirektören och överåklagaren	Fredrik Holmberg och Anders Jakobsson

3.5 Domstolsverket

Samordningsuppgift	Befattning	Kontaktperson
Utvecklingsfrågor	Chefsjuristen	Monica Rodrigo

3.6 SAMEB

Samordningsuppgift	Befattning	Kontaktperson
Samordning av SAMEB-verksamheten	Överåklagarenheten	Anders Jakobsson

Utöver de nu nämnda samverkansparterna finns ytterligare ett antal som Ekobrottsmyndigheten fortlöpande samverkar med. Följande viktiga exempel kan nämnas.

Finansinspektionen	Tullen
Kronofogden	BRÅ
Bolagsverket	Konkurrensverket
Revisorsnämnden	Bokföringsnämnden

När det gäller frågor om myndighetsledning företräds Ekobrottsmyndigheten också i dessa fall av generaldirektören. Beträffande övriga frågor anges i avsnittet Samverkansansvaret på operativ nivå var ansvaret för samverkan ligger inom myndigheten. Beträffande samverkansparter i övrigt avgörs från fall till fall var ansvaret ska ligga. Kontakter i rent operativa frågor är naturligtvis en uppgift för förundersökningsledaren eller den han eller hon delegerar uppgiften till inom ramen för brottsutredningen.

4. Allmänt om samverkan på operativ nivå

Som framhållits inledningsvis ska samverkan på operativ nivå följa den strategi för samverkan som myndighetens ledning lagt fast och som den ger uttryck för i sina kontakter med omvärlden. Vad det handlar om är således att omsätta myndighetens övergripande strategi för samverkan i praktisk tillämpning i den operativa verksamheten.

4.1 Kort beskrivning av den operativa nivån

Myndighetens operativa verksamhet utförs vid sju ekobrottskammare (med vissa utredningsenheter), mängdbrottsenheten, brottsutbytesenheten, tre operativa serviceenheter samt tre polisoperativa enheter. Som en bakgrund till följande avsnitt om samverkan på operativ nivå lämnas en kortfattad beskrivning av myndighetens organisation i de delar som är av intresse för samverkansfrågorna.

Ekobrottskamrarna

Nationella ekobrottskammaren är placerad i Stockholm och bedriver verksamhet som hänför sig till Stockholms, Västra Götalands, Skåne, Hallands, Blekinge och Gotlands län samt i landet i övrigt enligt 2 § förordningen med instruktion för Ekobrottsmyndigheten. Vid kammaren handläggs i första hand följande mål och ärenden.

- Mål som avser bedrägeri och som rör EU:s finansiella intressen
- Mål som avser lagen om straff för marknadsmissbruk vid handel med finansiella instrument
- Särskilt krävande mål som ska handläggas av Ekobrottsmyndigheten med hänsyn till att målet rör kvalificerad ekonomisk brottslighet som har nationell eller internationell anknytning eller är av principiell natur eller av stor omfattning
- Andra mål eller ärenden som enligt generaldirektören eller överåklagarens beslut ska handläggas vid kammaren.

Vid de *allmänna ekobrottskamrarna och mängdbrottsenheten* handläggs mål och ärenden som avses i 2§ förordningen med instruktion för Ekobrottsmyndigheten och som inte ska

handläggas vid nationella ekobrottskammaren. I förordningen upptas följande mål och ärenden.

Mål som hänför sig till Stockholms län, Västra Götalands län, Skåne län, Hallands län, Blekinge län eller Gotlands län och som avser 11 kap. brottsbalken, skattebrottslagen eller aktiebolagslagen och mål vars handläggning annars ställer särskilda krav på kännedom om finansiella förhållanden, näringslivsförhållanden, skatterätt eller liknande.

Första ekobrottskammaren i Stockholm bedriver i första hand verksamhet inom Stockholms och Gotlands län. En till ekobrottskammaren hörande utredningsenhet bedriver verksamhet på Gotland.

Andra ekobrottskammaren i Stockholm bedriver i första hand verksamhet inom Stockholms län.

Första ekobrottskammaren i Göteborg bedriver i första hand verksamhet inom Västra Götalands och Hallands län. En till ekobrottskammaren hörande utredningsenhet bedriver verksamhet i Halmstad.

Andra ekobrottskammaren i Göteborg bedriver i första hand verksamhet inom Västra Götalands län. Två till ekobrottskammaren hörande utredningsenheter bedriver verksamhet i Borås respektive Skövde.

Första ekobrottskammaren i Malmö bedriver i första hand verksamhet inom Skåne och Blekinge län. En till ekobrottskammaren hörande utredningsenhet bedriver verksamhet i Karlskrona.

Andra ekobrottskammaren i Malmö bedriver i första hand verksamhet inom Skåne län. En till ekobrottskammaren hörande utredningsenhet bedriver verksamhet i Kristianstad.

Mängdbrottsenheten

Mängdbrottsenheten bedriver verksamhet i Stockholm, Göteborg och Malmö. Vid mängdbrottsenheten handläggs mängdmål. Med mängdmål avses mål av enklare beskaffenhet där tiden för förhör och andra förundersökningsåtgärder inte bedöms överstiga åtta timmar. Ärenden som inte ska handläggas vid mängdenheten fördelas av mängdenheten mellan ekobrottskamrarna.

Mängdbrottsenheten leds av den åklagare som utses av generaldirektören. Åklagaren ansvarar för samordning, uppföljning och utvärdering av mängdbrottsenhetens verksamhet.

Brottsutbytesenheten

Brottsutbytesenheten är placerad vid den nationella ekobrottskammaren i Stockholm. Brottsutbytesenheten leds av den åklagare som generaldirektören utser. Enheten svarar bl.a för operativt stöd till förundersökningsledare i frågor om förverkande m.m. av brottsutbyte samt utveckling och dokumentation av metodstöd för brottsutbytesfrågor. Enheten svarar vidare för samverkan och samordning med andra myndigheter i frågor om förverkande m.m. av brottsutbyte.

De polisoperativa enheterna

Polisoperativa enheter är placerade i Stockholm, Göteborg och Malmö.

De polisoperativa enheterna leds av en kommissarie som utses av ekobrottskansliet i samråd med generaldirektören. Enheterna har följande ansvarsområden.

- Operativ underrättelseverksamhet
- Spaning
- Brottsförebyggande verksamhet
- IT-utredningsåtgärder

4.2 Samverkansgrupper

Det finns också några samverkansgrupper som har en roll i samverkan på operativ nivå. Följande bör nämnas.

I den *centrala samrådsgruppen för skattebrottsområdet* ingår företrädare för Ekobrottsmyndigheten, Skatteverket, Åklagarmyndigheten, Rikspolisstyrelsen och länsstyrelserna i Stockholms län, Västra Götalands län och Skåne län, med Ekobrottsmyndigheten som sammankallande. Samrådsgruppen ägnar sig främst åt löpande samverkansfrågor på ekobrottsområdet, kvalitetsuppföljning av skattebrottsutredarnas förundersökningar och rutinerna för Skatteverkets brottsanmälningar. Gruppen är också ett forum för diskussion och spridning av rättslig information som t.ex. vägledande domar.

I *samrådsgruppen för revisorernas branschorganisationer* ingår företrädare för Ekobrottsmyndigheten och FAR SRS. I gruppen övervägs fortlöpande hur samverkan mellan revisorer och åklagare kan utvecklas bl.a. när det gäller den anmälningsskyldighet för vissa brott som en revisor i ett aktiebolag har.

I *samrådsgruppen för redovisningskonsulternas branschorganisation* ingår företrädare för Ekobrottsmyndigheten och SRF (Sveriges redovisningskonsulters förbund). Syftet med samverkan i gruppen är främst att underlätta för redovisningskonsulterna att upptäcka och förebygga ekonomisk brottslighet.

5. Samverkansansvaret på operativ nivå

På samma sätt som beträffande samverkan på strategisk nivå anges här vilka befattningshavare inom Ekobrottsmyndigheten som ansvarar för de olika samordningsuppgifterna på operativ nivå. Här anges också vilka personer det för närvarande är. Förteckningen med namn kommer att uppdateras halvårsvis. Som nämnts inledningsvis kommer samverkansdokumentet i sin helhet att finnas tillgängligt på myndighetens intranät och hemsida.

I brådskande fall kontaktas den åklagare som har dagjouren på respektive verksamhetsort (som kan nås via myndighetens växel, se sid 1).

5.1 Åklagarmyndigheten

Samordningsuppgift	Befattning	Kontaktperson
Operativa ärenden nationellt	Kammarchefen vid nationella kammaren	Barbro Wahlqvist
Operativa ärenden i Stockholm, Göteborg och Malmö	Den kammarchef som leder OLG i Stockholm, Göteborg och Malmö	Per Lindqvist, Lena Juserius och Carin Ewald Möller
Operativa mängdärenden i Stockholm, Göteborg och Malmö	Den kammaråklagare som är utsedd att leda mängdbrottsenheten	Susanne Paulsson-Roos

5.2 Polisen

Samordningsuppgift	Befattning	Kontaktperson
Rikskriminalpolisen – Operativa rådet	Överåklagaren	Anders Jakobsson
Rikskriminalpolisen – operativa frågor och personalfrågor	Polischefen	Kenneth Holm
NUC och RUC (nationellt och regionalt underrättelsecentrum)	Utses av polischefen	Kriminalkommissarie Ann-Charlotte Gustafsson
Länspolismyndigheterna i Stockholm, Göteborg och Malmö	Polischefen	Kenneth Holm
Finanspolisen	Polischefen, överåklagaren och chefen för brottsutbytesenheten	Kenneth Holm, Anders Jakobsson och Hans Ihrman

5.2.1 Polisen; kontaktpersoner för de nya regionala underrättelsecentra (RUC)

Samordningsuppgift	Befattning	Kontaktperson
EBM i RUC Stockholm, samverkar med RUC i Uppsala, Sundsvall och Umeå	Utses av överåklagaren och polischefen	Chefsåklagare Stefan Lundberg och kommissarie Kenneth Söderberg
EBM i RUC Göteborg, samverkar med RUC i Örebro	Utses av överåklagaren och polischefen	Vice chefsåklagare Lars Lithner och kommissarie Pål Sjölander
EBM i RUC Malmö samverkar med RUC i Norrköping	Utses av överåklagaren och polischefen	Vice chefsåklagare Lars Olson och t.f. kommissarie Ann-Christine Hellqvist

5.3 Säkerhetspolisen

Samordningsuppgift	Befattning	Kontaktperson
Operativa ärenden	Kammarchefen vid andra ekobrottskammaren i Stockholm, Göteborg och Malmö	Per Lindqvist, Christina Greiner och Carin Ewald Möller

5.4 Skatteverket

Samordningsuppgift	Befattning	Kontaktperson
Fiskala delen; anmälningar om brott i Stockholm, Göteborg och Malmö	Den kammarchef som leder OLG i Stockholm, Göteborg och Malmö	Per Lindqvist, Lena Juserius och Carin Ewald Möller
Skattebrottsenheterna; operativa frågor i Stockholm, Göteborg och Malmö	Den kammarchef som leder OLG i Stockholm, Göteborg och Malmö	Per Lindqvist, Lena Juserius och Carin Ewald Möller
Övergripande samordning och kvalitet i fråga om den operativa verksamheten	Överåklagarenheten (Centrala samrådsgruppen för skattebrottsområdet. Överåklagaren utser myndighetens deltagare i samrådsgruppen)	Anders Jakobsson (vice överåklagare Roland Andersson, kammaråklagare Mats Rollbäck, verksjuristerna Kim Andrews och Kenneth Edgren)

5.5 Finansinspektionen

Samordningsuppgift	Befattning	Kontaktperson
Operativa ärenden och samverkan i övrigt på operativ nivå	Kammarchefen vid nationella kammaren	Barbro Wahlqvist

5.6 Domstolarna

Samordningsuppgift	Befattning	Kontaktperson
Övergripande planeringsfrågor i Stockholm, Göteborg och Malmö	Den kammarchef som leder OLG i Stockholm, Göteborg och Malmö	Per Lindqvist, Lena Juserius och Carin Ewald Möller

5.7 SAMEB

Samordningsuppgift	Befattning	Kontaktperson
SAMEB-möten inom Ekobrottsmyndighetens geografiska område (ledamot/sekreterare)	Generaldirektören utser ledamöter för ett år i taget (Stockholm, Gotland, Göteborg, Halland, Skåne och Blekinge)	Stefan Lundberg, Lena Juserius och Carin Ewald Möller
Kontaktperson i övriga län	Överåklagarenheten	Anders Jakobsson

5.8 Tullen

Samordningsuppgift	Befattning	Kontaktperson
Operativa ärenden och	Den kammarchef som leder	Per Lindqvist, Lena Juserius

Samverkan i övrigt på operativ nivå	OLG i Stockholm, Göteborg och Malmö	och Carin Ewald Möller
-------------------------------------	-------------------------------------	------------------------

5.9 Kronofogden

Samordningsuppgift	Befattning	Kontaktperson
Samverkansfrågor på operativ nivå	Chefen för brottsutbytesenheten	Hans Ihrman

5.10 Konkursförvaltarna

Samordningsuppgift	Befattning	Kontaktperson
Operativa ärenden	Förundersökningsledaren	Förundersökningsledaren
Samverkansfrågor i övrigt på operativ nivå, (RUBICON)	Överåklagarenheten	Vice överåklagare Roland Andersson och kammaråklagare Susanne Paulsson Roos

5.11 FAR SRS

Samordningsuppgift	Befattning	Kontaktperson
Operativa ärenden	Förundersökningsledaren	Förundersökningsledaren
Övergripande samverkan på operativ nivå	Överåklagarenheten (Samrådsgruppen för FAR SRS. Ekobrottsmyndighetens representanter utses av överåklagaren)	Anders Jakobsson (vice överåklagare Roland Andersson, chefsåklagare Kent Madstedt och ekorevisor Henrik Lundin)

5.12 Redovisningskonsulterna

Samordningsuppgift	Befattning	Kontaktperson
Operativa ärenden	Förundersökningsledaren	Förundersökningsledaren
Övergripande samverkan på operativ nivå	Överåklagarenheten (Samrådsgruppen för SRF. Ekobrottsmyndighetens representanter utses av överåklagaren).	Anders Jakobsson (vice överåklagare Roland Andersson, chefsåklagare Kent Madstedt och ekorevisor Henrik Lundin)

5.13 Övrigt

5.13.1 Internationella frågor

Generaldirektören utser kontaktåklagare på verksamhetsorterna

Stockholm	Kammaråklagarna Karin Henriksson och Anna Åkesson
Göteborg	Kammaråklagaren Jonas Arvidsson
Malmö	Kammaråklagaren Gunilla Arph-Malmberg